

Oluf Johansen: Den sidste ærede ordfører har sikkert ret, når han fremhæver grundlaget for det modsætningsforhold, der er mellem det forslag, vi behandlede tidligere på dagen, og så det, vi behandler nu. Udfra netop den samme anskuelse anbefaler jeg lovforslaget til vedtagelse.

Ministeren for offentlige arbejder (Jørgen Jørgensen): Jeg takker for tilslutningen til lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den følgende sag på dagsordenen:

Første behandling af forslag til lov om udlån til mejerier, slagterier og lignende til landbruget knyttede erhvervsvirksomheder.

(Lovforslaget findes i tillæg C. sp. 2345).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Landbrugsministeren (Sønderup): Jeg skal tillade mig for det høje landsting at anbefale forslag til lov om udlån til mejerier, slagterier og lignende til landbruget knyttede erhvervsvirksomheder.

Forslaget omfatter udlån til såvel mejerier og slagterier som andre virksomheder, der bearbejder mejeri- og slagteriprodukter.

Formålet med lovforslaget er at forøge effektiviteten for disse for landets eksport så overordentlig vigtige erhverv.

De 25 mill. kr., der skal stilles til rådighed til de omhandlede foranstaltninger, tilvejebringes ved det lovforslag, som er fremsat af finansministeren, og som lige er blevet behandlet af det høje landsting.

Efter det foreliggende lovforslag kan der foretages udlån til finansiering af produktivt- eller produktionsfremmende investeringer i de før omtalte virksomheder.

Lånene kan ikke overstige 40 pct. af den godkendte overslagssum og sikres med panteret i den faste ejendom med maskinanlæg og øvrigt tilbehør.

Lånene forrentes med 5 pct. p. a. og afdrages på indtil 20 år med mulighed for afdragsfrihed de første 2 år.

Lovforslaget er vedtaget i det høje folketing med et af mig stillet ændringsforslag, hvorved det er slået fast, at der er mulighed for at yde lån også til fjerkræslagterier efter denne lov.

Idet jeg iøvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, forhandlingerne i folketinget samt folketingsudvalgets betænkning, anbefaler jeg lovforslaget til hurtig behandling og gennemførelse i det høje landsting.

Johannes Poulsen: Lovforslaget om udlån til mejerier og slagterier og lignende til landbruget knyttede virksomheder, bl. a. også fjerkræslagterier, som er vedtaget i det andet høje ting, vil blive hilst med tilfredshed fra lederne af sådanne virksomheder. Den lov, som blev vedtaget i 1950 om støtte til eksportvirksomheder, omfattede ikke de her omhandlede virksomheder. Et lignende lovforslag blev i rigsdagssamlingen 1948—49 af den daværende landbrugsminister fremsat i folketinget. Det mødte dér så stor modstand, at det aldrig blev ophøjet til lov. Det var efter min mening beklageligt, da der dengang var behov for loven, idet mejerierne forberedte en overgang til større osteproduktion, som man regnede med at kunne afsætte i Amerika for derved at opnå en dollarindtægt.

Det nævnte lovforslag omfattede kun mejeribrug, medens det foreliggende lovforslag som før nævnt også omfatter slagterierne. Man må se det foreliggende lovforslag på baggrund af tiden under besættelsen og i efterkrigsårene. Efter den overrumpling, vi dengang havde været udsat for, var der ligesom en stilstand i alt nybyggeri; man ville se tiden lidt an. Der var også en del landbrugere, som i besættelsestiden fra kvægbruget gik over til dyrkning af frø og olieplanter, og dette i forbindelse med den formindskede import af foderstoffer bevirkede, at også både mejeriers og slagteriers produktion gik noget ned, hvilket var ganske naturligt, når disse virksomheder måtte mangle de råstoffer, de havde brug for. Under hensyn til de økonomiske muligheder, der dengang var tilstede, kunne der måske nok være bygget og udvidet noget mere med det for øje at producere mere forædlede landbrugsprodukter, og det gælder særlig konserves; men man var på det tidspunkt ikke klar over, hvor der særlig skulle sættes ind, og derfor blev det altså således i flere år, at det kun blev almindelige vedligeholdelsesarbejder på bygninger og maskiner, der blev udført, mens de større ombygninger og nybygninger stadig blev udsat. Dette var ikke ensbetydende med, at der ikke hos virksomhedernes ledelse var interesse for sådanne foretagender. Man var klar over, at man var kommet noget bagefter både på